

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.02.2005
KOM(2005) 26 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
REVISIONSRETEN, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Tempus årsberetning 2002 og 2003

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
REVISIONSRETEN, DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Tempus årsberetning 2002 og 2003

1. FORORD

Tempus-programmet fokuserer på at udvikle partnerlandenes videregående uddannelsessystemer gennem samarbejde med institutioner i EU-landene. De videregående uddannelsesinstitutioner er af særlig betydning for den samfundsmæssige og økonomiske overgangsproces samt for den tværkulturelle udvikling. De råder over koncentreret sagkundskab og menneskelige ressourcer, og de forestår uddannelsen af nye generationer af ledere.

En detaljeret beskrivelse af Tempus-programmet kan findes på følgende internetadresse:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/tempus/index_en.html

Gennemførelsen af programmet i 2002 og 2003 blev markeret af videreførelsen af processen med reform af programmets procedurer, den vellykkede igangsætning og konsolidering af programmet i Meda-området, indførelsen af en ny type projekter (strukturelle og supplerende foranstaltninger), og af den endelige evaluering af Tempus II og midtvejsevalueringen af Tempus III. Disse udviklinger blev igangsat i 2002 og afsluttet i 2003. Derfor er årsberetningerne for 2002 og 2003 samlet i et dokument.

2. VELLYKKET IGANGSÆTNING OG KONSOLIDERING AF TEMPUS-MEDA

I juni 2002 blev Tempus-programmet udvidet til at omfatte Middelhavspartnerne¹ med henblik på at styrke Euro-Middelhavspartnerskabet som led i en overordnet strategi for at fremme dialogen og forståelsen befolkninger og kulturer imellem i EU og omkring Middelhavet. Algeriet, Egypten, Jordan, Marokko, Den Palæstinensiske Myndighed, Syrien og Tunesien kan ansøge om støtte fra programmet. Israel kan kun deltage i programmet på selvfinansieringsbasis.

Som forberedelse til den første frist for indgivelse af ansøgninger (15.12.02) gennemførte Kommissionen en række besøg i Meda-partnerlandene, hvorunder den drøftede de indledende foranstaltninger med de nationale myndigheder og formidlede oplysninger til interesserede ansøgere. Selvom der kun var kort tid mellem den formelle udvidelse af programmet og tidsfristen for indgivelse af ansøgninger, blev der udvalgt en række forslag og projekter (i 2003), som viste, at EU- og Meda-landenes videregående uddannelsesinstitutioner var indstillet på at samarbejde og udviste interesse herfor.

Den eneste undtagelse fra partnerlandenes forholdsvis aktive deltagelse i programmet er Algeriet på grund af den urolige periode, landet har gennemgået, og indflydelsen heraf på landets deltagelse i

¹ Rådets afgørelse af 27. juni 2002 om ændring af afgørelse 1999/311/EF.

internationalt samarbejde. Ved udgangen af 2003 var antallet af ansøgninger vedrørende Algeriet dog steget betydeligt.

Fra 2002 og gennem hele 2003 bistod Kommissionen Meda-partnerlandene med at etablere en række nationale Tempus-kontorer. Som for Cards- og Tacis-landene fungerer disse kontorer som informationspunkter, der formidler information og bistand til de deltagende institutioner i partnerlandene og fremmer samarbejdet med EU-landene. Efter forhandlinger med de nationale myndigheder blev der etableret nationale Tempus-kontorer i Egypten, Jordan, Libanon, Marokko, Syrien og Tunesien. Der findes ligeledes et nationalt Tempus-kontor i Algeriet. Undervisningsministerierne i Meda-partnerlandene deltog også i fastlæggelsen af de nationale prioriteter, som skulle offentliggøres i den nye vejledning for ansøgere.

I oktober 2003 afholdtes der en stor konference i Alexandria i Egypten, som markerede igangsætningen af Tempus i Middelhavsområdet. Over 300 repræsentanter for de videregående uddannelsesinstitutioner i Europa og Middelhavsområdet deltog i konferencen, som understregede betydningen af uddannelsessamarbejde og dialog mellem kulturene i Europa og nabolandene i Middelhavsområdet.

3. GENNEMFØRELSE AF TEMPUS I CARDS- OG TACIS-LANDENE

I årenes løb er Tempus blevet godt etableret i Vestbalkan og i Østeuropa, det sydlige Kaukasus og Centralasien. Året igennem foregik der løbende dialog med de nationale myndigheder, og der blev endvidere gennemført informationsbesøg. De vigtigste begivenheder i den periode, som er omfattet af denne årsberetning, vedrører etableringen af de nationale Tempus-kontorer.

I Vestbalkan blev der etableret et selvstændigt, lokalt Tempus-kontor i Kosovo². Den internationale ekspert, som er ansvarlig for det nationale Tempus-kontor i Beograd, fører også tilsyn med det nye kontor. Dette arbejde var en stor udfordring, som førte til en aftale i FN-myndighedens regi i Kosovo.

I Rusland valgte man i nært samarbejde med de russiske myndigheder og efter en udvælgelsesproces at omdanne Centret for erhvervsuddannelse til nationalt Tempus-kontor.

I Ukraine blev der etableret et Tempus-kontor, som huses af Europa-Kommissionens delegation.

I Centralasien styrkede Kommissionen dialogen med de berørte lande ved at inddrage lederne af koordineringsenhederne og undervisningsministrene. Det blev aftalt at forbedre oplysningen om programmet i området. Det skal bemærkes, at gennemførelsen af Tempus i Tadsjikistan efter længere tids afbrydelse blev genoptaget i 2003.

4. ENDELIG EVALUERING AF TEMPUS II OG MIDTVEJSEVALUERING AF TEMPUS III

I 2002 gennemførte Kommissionen et udbud om midtvejsevalueringen af den nuværende programfase og sideløbende hermed en konsekvensanalyse af Tempus II. Arbejdet blev udført af en ekstern kontrahent i størstedelen af 2003. Ud fra et metodologisk synspunkt bestod de vigtigste datakilder, der blev anvendt til analysen af den anden programfase, af undersøgelser, rapporter fra

² Som defineret i FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999.

uafhængige eksperter og workshoper med deltagelse af aktører, som er involveret i Tempus. De vigtigste konklusioner i den endelige evaluering af Tempus II kan resumeres som følger:

- Tempus bidrog indirekte gennem lovændringer i vidt omfang til, at de videregående uddannelsessystemer i partnerlandene tilnærmedes systemerne i EU's medlemsstater.
- Tempus bidrog indirekte til en tilpasning af de videregående uddannelsessystemer til ændrende samfundsmæssige socioøkonomiske behov i partnerlandene.
- Tempus bidrog direkte til indførelse af en lang række reformer på de videregående uddannelsesinstitutioner.
- Tempus havde stor direkte indflydelse på udviklingen af læseplaner, men mindre indflydelse på universiteternes forvaltning.

Konklusionerne bekræfter, at anden fase af Tempus-programmet var relevant for reformen af de videregående uddannelsessystemer i partnerlandene. De bekræfter endvidere, at Rådets beslutning om omlægning af Tempus II bidrog betydeligt til at øge programmets indflydelse.

Formålet med midtvejsevalueringen af Tempus III var i henhold til opgavebeskrivelsen at vurdere udformningen og gennemførelsen af Tempus III i lyset af den ændrende socioøkonomiske situation i partnerlandene og erfaringerne fra de foregående faser med henblik på eventuelt at udarbejde forslag til videreførelse af programmet efter 2006. Der blev anvendt samme metodiske fremgangsmåde som ved den endelige evaluering af Tempus II. De vigtigste konklusioner i midtvejsevalueringen af Tempus III kan resumeres som følger:

- Udformningen og ledelsen af programmet anses for tilfredsstillende.
- Den multilaterale samarbejdsprocedure i Tempus medfører en betydelig europæisk merværdi sammenlignet med bilateral hjælp fra medlemsstaterne.
- Der bør sættes yderligere ind på dialogen om nationale prioriteter.
- Der bør sættes yderligere ind på formidlingen af resultaterne.

Kommissionen vil anvende resultaterne af disse to evalueringer til en eventuel omlægning af programmets nuværende fase og lægge dem til grund for en række forslag til videreførelse af resultaterne fra Tempus-aktionerne efter 2006.

5. STRUKTURELLE FORANSTALTNINGER – STYRKELSE AF TOP-DOWN-TILGANGEN

I 2003 iværksatte Kommissionen de strukturelle og supplerende foranstaltninger, som er beskrevet i bilaget til afgørelsen om Tempus. Hensigten med disse foranstaltninger er at skabe en ramme for målrettede aktioner, der skal medvirke til at øge programmets indflydelse på reformen af de videregående uddannelser i partnerlandene.

De strukturelle og supplerende foranstaltninger er tæt forbundet med de nationale prioriteter, der anvendes en stram top-down-metode, og der gives mulighed for at yde støtte til en lang række aktiviteter. Den første ansøgningsfrist var den 15. oktober 2003. Resultaterne vil blive analyseret i årsberetningen for Tempus 2004.

6. REFORM AF GENNEMFØRELSEN AF TEMPUS III

I 2002 gennemførte Kommissionen en grundig undersøgelse af programmets gennemførelsesprocedure med henblik på at forenkle den og gøre den mere brugervenlig. Foruden ændringer i gennemførelsesproceduren undersøgte Kommissionen også tidsplanen for udvælgelsesproceduren med henblik på at tilpasse den til programmeringen af Cards- og Tacis-programmerne (som programmet modtager støtte fra sammen med Meda).

I 2002 blev der gennemført en reform af projektførelsen, således at procedurerne blev forenklet og moderniseret. Reformen bestod hovedsagelig i en detaljeret gennemgang af basisdokumenterne, herunder vejledningen for ansøgere, og en forenkling af støtteaftalerne samt af procedurerne (udvælgelsesprocessen blev afkortet betydeligt til højst seks måneder mellem ansøgningsfristen og den endelige beslutning om tildeling af støtte).

7. RAPPORTER OG INFORMATION

I 2002 offentliggjorde Kommissionen en rapport med titlen "Tempus @ 10 – A Decade of University Co-operation" (Tempus @ 10 - 10 år med universitetssamarbejde), hvori den gennemgik programmets overordnede resultater i kandidatlandene i perioden 1990 til 2000. Desuden blev der iværksat en anden undersøgelse i 2002, som fokuserede på den indflydelse, Tempus har haft ved at fokusere på de videregående uddannelser i forbindelse med tiltrædelsesprocessen. Denne undersøgelse, som omhandlede universitetsreformer på ledelses- og undervisningsniveau og støtte til institutionsopbygningsprojekter i Ungarn, Polen, Bulgarien og Rumænien, blev afsluttet og offentliggjort på Tempus-webstedet i 2003.

En rapport med titlen "Tempus in the Western Balkans" (Tempus i Vestbalkan) blev offentliggjort i 2002. Rapporten er baseret på resultaterne af de tre regionale Tempus-konferencer, som fandt sted i slutningen af 2000 og i 2001 i Sarajevo, Skopje og Tirana. Rapporten indeholder et resumé af drøftelserne på konferencerne og af de konklusioner, som deltagerne vedtog på områder som uddannelsesledelse, videregående uddannelser og samfundet og regionalt samarbejde og regionale netværk. Mange af disse konklusioner blev indarbejdet i programudviklingen for den pågældende region og afspejles i den nye vejledning for ansøgere.

Gennem hele 2003 deltog Kommissionen i en række Tempus informationsdage, som fandt sted i partnerlandene og i medlemsstaterne.

8. UDVÆLGELSEN 2002-2003

I bilaget til denne beretning er der vedlagt en række skemaer med detaljerede finansielle oplysninger og oplysninger om udvælgelsesproceduren.

9. TILSYN

Det løbende tilsyn med de igangværende projekter fokuserede på rapporteringsforpligtelserne, og projektets gennemførelse blev vurderet på grundlag af fremskridt og/eller resultater. Desuden blev der organiseret en kontrol i marken, som blev gennemført af eksterne monitorer. Der blev udført i alt 1 149 betalinger til igangværende Tempus-projekter efter godkendelse og evaluering af

projektrapporterne (i alt 255 rapporter). Desuden blev der ydet støtte og rådgivning til flere hundrede projektkonsortier.

På et møde i Rom i september 2003 organiserede Kommissionen et kursus i anvendelse af støtteaftaler (præventiv overvågning) for henvend 200 projektrepræsentanter fra nyligt udvalgte fælleseuropæiske projekter under Cards, Tacis og Meda.

Der blev også gennemført stikprøvekontrol på stedet i kombination med informationsdagene i partnerlandene.

10. KONKLUSION

De to sideløbende processer med reform og udvidelse af programmet har givet Tempus fornyet kraft og potentiale. Dette kombineres med en yderst positiv evaluering af programmet. Nu følger en konsolideringsperiode. Programmet vil tydeligvis også fremover kunne spille en central rolle under de nye geopolitiske omstændigheder i et EU, der udvider sig.

BILAG

Financial overview				
	Committed	CARDS	MEDA	TACIS
JEP (1)	2003	15.171.728,66 €	13.225.199,49 €	21.391.229,71 €(2)
IMG	2002	184.518,00 €	-	216.227,00 €
	2003	367.090,00 €	530.900,00 €	687.140,00 €
NTO	2002	486.395,00 €	0,00 €	238.697,00 €
	2003	450.185,00 €	188.035,00 €	217.442,00 €
ETF (3)	2002	700.000,00 €	0,00 €	840.000,00 €
	2003	475.000,00 €	550.000,00 €	675.000,00 €
Other	2002	-	-	-
	2003	110.876,18 €	386.834,65 €	163.592,25 €
Total	2002 (1)	1.370.913,00 €	-	1.294.924,00 €
	2003	16.574.879,84 €	14.880.969,14 €	23.134.403,96 €

(1) The Annual Report 2001 included the amounts corresponding to JEPs selected in 2002 and therefore they are not included in the present report.

(2) The total funding for projects selected in 2003 was 22.385.129,71 €. However only 21.391.229,71 € was committed; 993.900 € corresponding to projects involving Belarusian institutions was not committed because a financing agreement with Belarus has not been signed.

(3) The European Training Foundation (Tempus Department) provides Technical Assistance for the implementation of the programme.

JEP selection

The tables below reflect the selections carried out in June 2003, following the call for proposals launched in 2002 (deadline 15 December 2002).

Multi-country projects involve more than one partner country.. For each partner country, the number of multi-country applications indicates the number of applications in which institutions from this country are involved.

Total committed includes the amount committed for national projects as well as the amount committed on a pro-rata basis to cover the participation of a partner country's institution/s in multi-country projects.

Type of JEP - CD: Curriculum development; TCIB: Training Courses for Institution Building; MP: Multiplier Project; UM: University Management.

Tempus – CARDS

Partner Country	National/ Multi-country Projects	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Total committed (per country)	Type of JEP			
						CD	MP	TCIB	UM
THE FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA	National projects	11	7	63.6 %	2.571.784,10 €	3	-	3	1
	Multi-country projects	23	1	4.3 %		1	-	-	-
ALBANIA	National projects	9	4	44.4 %	1.788.452,50 €	2	-	1	1
	Multi-country projects	11	2	18.2 %		2	-	-	-
BOSNIA AND HERZEGOVINA	National projects	10	5	50.0 %	2.184.838,80 €	3	-	1	1
	Multi-country projects	24	-	0 %		-	-	-	-
CROATIA	National projects	16	9	56.3 %	3.702.750,60 €	7	-	1	1
	Multi-country projects	21	2	9.5 %		2	-	-	-
KOSOVO	National projects	2	1	50.0 %	954.235,64 €	1	-	-	-
	Multi-country projects	6	3	50.0 %		2	-	-	1
SERBIA & MONTENEGRO	National projects	30	9	30.0 %	3.969.667,02 €	7	-	-	2
	Multi-country projects	32	2	6.3 %		1	-	-	1

Tempus – MEDA

Partner Country	National (N)/ Multi-country(MC) Projects	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Total committed (per country)	Type of JEP			
						CD	MP	TCIB	UM
ALGERIA	National projects	3	-	0 %	327.211,08 €	-	-	-	-
	Multi-country projects	7	3	42.9 %		2	-	-	1
EGYPT	National projects	49	10	20.4 %	4.157.659,72 €	7	-	2	1
	Multi-country projects	7	2	28.6 %		1	-	-	1
JORDAN	National projects	7	3	42.9 %	1.329.017,12 €	3	-	-	-
	Multi-country projects	5	3	60.0 %		2	-	-	1
LEBANON	National projects	5	2	40.0 %	920.465,72 €	2	-	-	-
	Multi-country projects	11	3	27.3 %		2	-	-	1
MAROCCO	National projects	18	7	38.9 %	3.186.204,87 €	4	-	2	1
	Multi-country projects	15	2	13.3 %		1	-	-	1
PALESTINE	Multi-country projects	4	2	50.0 %	208.247,14 €	2	-	-	-
SYRIA	National projects	9	4	44.4 %	1.729.823,12 €	4	-	-	-
	Multi-country projects	7	3	42.9 %		2	-	-	1
TUNISIA	National projects	9	2	22.2 %	1.366.570,72 €	2	-	-	-
	Multi-country projects	14	4	28.6 %		3	-	-	1

Tempus – TACIS

Partner Country	National/ Multi-country Projects	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Total committed (per country)	Type of JEP			
						CD	MP	TCIB	UM
ARMENIA	National projects	11	-	-	465.692,39 €	-	-	-	-
	Multi-country projects	6	3	50.0 %		-	3	-	-
AZERBAIJAN	National projects	8	2	25.0 %	774.145,00 €	1	1	-	-
	Multi-country projects	3	2	66.7 %		-	2	-	-
BELARUS	National projects	2	1	50.0 %	596.300,00 €	-	-	1	-
	Multi-country projects	3	1	33.3 %		-	-	1	-
GEORGIA	National projects	9	1	11.1 %	646.099,61 €	1	-	-	-
	Multi-country projects	5	3	60.0 %		-	3	-	-
KAZAKHSTAN	National projects	4	1	25.0 %	366.257,00 €	1	-	-	-
	Multi-country projects	5	1	20.0 %		-	-	-	1
KYRGYZSTAN	National projects	2	-	-	432.216,77 €	-	-	-	-
	Multi-country projects	8	2	25.0 %		1	1	-	-
MONGOLIA	National projects	7	2	28.6 %	780.476,77 €	2	-	-	-
	Multi-country projects	2	1	50.0 %		-	1	-	-
MOLDOVA	National projects	13	3	23.1 %	921.569,14 €	2	-	-	1
	Multi-country projects	3	1	33.3 %		-	-	-	1
RUSSIAN FEDERATION	National projects	105	18	17.1 %	8.196.851,26 €	12	2	2	2
	Multi-country projects	24	4	16.7 %		-	-	1	3
TURKMENISTAN	National projects	8	3	37.5 %	1.194.150,00 €	1	-	1	1
	Multi-country projects	1	1	100.0 %		1	-	-	-
UKRAINE	National projects	48	12	25.0 %	5.825.375,00 €	6	1	2	3
	Multi-country projects	12	2	16.7 %		-	-	1	1
UZBEKISTAN	National projects	14	4	28.6 %	2.185.996,77 €	2	-	-	2
	Multi-country projects	7	3	42.9 %		2	1	-	-

The table below indicates the number of applications received and funded according to the Member State of the applicant higher education institution.

Member State	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Type of JEP			
				CD	MP	TCIB	UM
AUSTRIA	86	27	31.4 %	18	2	3	4
BELGIUM	81	29	35.8 %	21	2	4	2
GERMANY	200	48	24.0 %	27	4	4	13
DENMARK	30	4	13.3 %	3	-	-	1
SPAIN	117	38	32.5 %	28	-	4	6
FRANCE	164	51	31.1 %	34	3	8	6
FINLAND	52	17	32.7 %	11	1	2	3
GREECE	63	14	22.2 %	10	-	2	2
ITALY	154	42	27.3 %	25	2	7	8
IRELAND	10	6	60.0 %	3	-	1	2
NETHERLANDS	62	21	33.9 %	11	3	2	5
PORTUGAL	25	6	24.0 %	5	-	-	1
SWEDEN	47	7	14.9 %	5	-	2	-
UNITED KINGDOM	143	35	24.5 %	21	5	3	6

Individual Mobility Grants (IMG) Selection

The tables below are the result of selections held in 2002 and 2003.

IMG Tempus – CARDS

Partner Country	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Total committed (per country)
THE FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA	59	42	78.0 %	151.640,00 €
ALBANIA	103	48	51.5 %	235.542,00 €
BOSNIA & HERZEGOVINA	28	14	46.4 %	54.280,00 €
CROATIA	22	11	63.6 %	25.236,00 €
KOSOVO	1	2	-	3.800,00 €
SERBIA & MONTENEGRO	62	29	62.9 %	81.110,00 €

IMG Tempus – MEDA

Partner Country	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Total contracted (per country)
ALGERIA	91	15	30.8 %	60.400,00 €
EGYPT	78	46	71.8 %	128.500,00 €
JORDAN	13	4	30.8 %	21.300,00 €
LEBANON	67	27	61.2 %	83.800,00 €
MAROCCO	46	15	52.2 %	32.900,00 €
PALESTINE	17	14	94.1 %	47.800,00 €
SYRIA	108	22	28.7 %	95.500,00 €
TUNISIA	29	13	55.2 %	31.800,00 €

IMG Tempus – TACIS

Partner Country	Total Received Applications	Total Funded Applications	Success Rate	Total committed (per country)
ARMENIA	44	19	45.5 %	53.806,00 €
AZERBAIJAN	8	3	75.0 %	5.440,00 €
BELARUS	29	16	58.6 %	49.580,00 €
GEORGIA	40	14	47.5 %	36.520,00 €
KAZAKHSTAN	15	4	26.7 %	9.500,00 €
KYRGYZSTAN	31	14	54.8 %	47.380,00 €
MONGOLIA	26	13	53.8 %	49.950,00 €
MOLDOVA	33	14	72.7 %	41.800,00 €
RUSSIAN FEDERATION	165	111	75.8 %	336.900,00
TURKMENISTAN	10	10	70.0 %	32.800,00 €
UKRAINE	64	40	68.8 %	107.100,00 €
UZBEKISTAN	110	32	35.5 %	136.991,00 €